

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 52. ANUL XV.

Sabiu, in 29 Iunie (11 Iul.) 1867.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirula, pentru
a dou' ora cu 5 1/2 cr. si pentru a
treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Telegrafulu ese de done ori pe septe-
mana: joi'a si Dumineca. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditura
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
contra espeditura. Pretulu prenumeratiu-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ur' pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pen-
a celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Primirea Esc. Sele Archiepiscopului si Metropolitului Andreiu Br. de Siagun'a in Brasiovu.

Brasiovu, 25 Iunie.

Comunele nostre bisericesci de aici, sciindu ca
are sa sosésca Esc. Sea Présantulu nostru Archi-
episcopu si Metropolitu Andreiu Br. de Siagun'a
in mijloculu nostru spre tinerea esamenelor seme-
strali si de maturitate in gimnasiulu nostru de aici:
astadi desu de diminétia au esitu intru intempinarea Ar-
chipastoriulu amintitu unu numeru insemnatu de
carete si calareti, la satulu Ghimbavu. Intre care-
te era un'a cu siése cai, pregatita pentru inaltulu
óspe. Inaltuacést'a si sosi la 7 1/2 óre in Ghimbavu,
unde dupa o cuventare scurta de intempinare fu
pofitu a trece incareta pregatita, ceea-ce primindu
Esc. Sea calareti, Brasioveni si Saceleni, se siruira in
ordine si ceilalti domni intempinatori se suira in trasuri
si porni ductulu intregu spre Brasiovu. Sub versarea u-
nei ploii bunisióre, intre sunetulu clopotelor dela bise-
ricile române, intra ductulu in cetatea Brasiovulu si
se opri la casele Gimnasiulu nostru, cumperate din ba-
nii testati de nemuritoriulu nostru concetatienu Ioann
Jug'a, unde era pregatitu cuartirulu pentru Esc. Sea.
La 12 óre reprezentantii comunelor se pre-
sentara Esc. Sele, esprimendu, prin presedintele
eforiei scolare, D. Damianu Datcu, mangaierea si
bucuri'a lor, pentruca potu venera in mijloculu lor
pre Esc. Sea si pentruca lu potu vedé in deplina
sanetate si decoratu cu crucea cea mare a Ordine-
lui Leopoldinu. I poftescu dile indelungate si lu in-
credintieza ca densii in tote simtu un'a si aceea-si
cu Archipastoriulu lor.

La tote aceste si alte, pre care memori'a nu
mi le póte redá acum in momentu, Escel. Sea in-
credintia pre reprezentantii comunelor bisericesci
de aici, ca si densulu simte totdeun'a o mangaiere,
candu se póte aflá in mijloculu braviloru si iubiti-
loru sei brasioveni, si ca multiamesce lui Ddieu, ca
lu fine in astfelu de sanetate, incatu si acum a pu-
tutu veni la Brasiovu pentru tinerea esamenelor
gimnasiale si ca acést'a o va face in totu anulu, pá-
na i va daru Ddieu sanetate, cáci cunosce insemneta-
tea insarcinári cu Suprainspectiunea scólororu nostre
natiunale-confessiunali. Dupa acést'a amintí Escel.
Sea pe scurtu de acei articuli din Gazet'a Tranniei,
ce esisera in anulu trecutulu numai decatu dupa in-
departarea Sea dela Brasiovu, dupa finirea esame-
neloru de atunci, in cari corespundintele anonimu
vrea sa arate: ca macesim'a Esc. Sele au lipsitu pe
Brasioveni de dreptulu autonomiei lor bisericesci
falia cu Gimnasiulu si fondulu lui si ca testimoniele
scolastice intarite cu subscrierea Esc. Sele nu sunt
valide. Tote aceste, dese Esc. Sea mai departe au
fostu tendintie miserabili, ce s'au si doveditu din
destulu din cele intemperate pana acum, cu deose-
hire in sa din decretulu gubernialu, care lu posede
comun'a dupa afacerile Esc. Sele, ca adeca comu-
n'a este in dreptulu seu de autonomia cu fondurile
scólororu si cu alegerea profesoriloru cá si alte
comune bisericesci din patria, si alte multe.

Dupa aceste au trecut Escel. Sea la acelu pa-
sagiu din cuventarea de intempinare, unde orato-
rulu au disu, ca Dloru simtu un'a si aceea-si intru
tote cu Archipastoriulu lor, observandu ca confi-
dinti'a acést'a i face Esc. Sele o nespusa bucuria;
ca este semnulu invederatu alu unei mature si cu-
viinciose cunoscentie de pusetiunea, in carea se a-
fla natiunea si biseric'a nostra in presentu. De a-
ceea le si spune cu tota francheti'a, ca nu avem
causa temeinic'a a ne plange asupra presentulu,
pentruca acést'a e o urmare firésca a trecutulu; ca
este gresiela mare din partea celoru ce scriu prin
jurnalele nostre natiunali, fara sa studieze din te-
meiu starea lucruriloru, si grabescu in scrierile lor

jurnalistiche de descriu trecutulu si presentulu, precum
n'au fostu si nu este, si prin aceea sparia lumea.
In fine dice Esc. Sea: Voiu Domniloru! cá sa me
pricepeti. Deci ve si spunu convingerea mea, ca
tota politic'a mea incependu, dela tomn'a anului
1865 pana si astadi este, cá noi sa ne punemu pre
acelu terenu, ce ni-lu desemnéza Majestatea Sea.
Politic'a acést'a astadi nu mai este a mea eschisivu,
ci a tuturoru aceloru barbati, cari dimpreuna cu mi-
ne au luat parte la diet'a dela Clusiu in tomn'a
anului 1865 si fiindu alesi deputati si regalisti s'au
infatisiatu la diet'a din Pest'a. Din jurnalele nostre
insa vediu, ca unele voci se radica pana la despe-
rare, pentruca legile aduse in diet'a din Sabiu la
1863/4 s'au pusu afara de valóre, si cáci si noi
románi ardeleni vomu avé sa capetámu pro viitoriu
legi din Pest'a. Eu desperarea acést'a nu o potu
aflá rectificata, cáci caus'a o iau din punctu de ve-
dere alu legi cardinali de statu, ceea-ce la noi e
sanctiunea pragmatica si totulu vi-lu infatisiezu in
asemanarea urmatóre. Eu asiá sum convinsu, ca
legile ardeleni din 1863/4 au fostu pentru noi, cá
bani de arthia, cari nu au ipoteca, iera cele ce le
vomu capetá dela Pest'a iarasi voru fi numai bani
de arthia, in sa cu ipoteca, cáci aceste se voru adu-
ce dupa tote formele legale, care se ceru pentru
validitatea unei legi intr'o tiera constitutiunala, ce
se afla in stare normala. Prin urmare, fia-care
proprietariu pune mai putinu pretiu pe bani de
arthia fara ipoteca decatu pre cei de arthia cu ipo-
teca. Asiá si unu celatienu, déca cunosce cart'a
cea mare a patriei sele, va sa dica, legea funda-
mentala de statu, carea unic'a este capace de a ga-
rantá legalitatea si durabilitatea tuturoru celoru-
lalte legi particulari, — pune mai mare valóre pre
bani de arthia cu ipoteca, decatu pre cei fara de ipo-
teca. Pre scurtu legile din 1863/4 nu ne-au adusu
auru, asiá si cele din Pest'a nu ne voru aduce auru,
ci precum acelea nu ne-au implinitu dreptele nostre
ásceptári in privinti'a causei natiunali, asiá nici a-
ceste nu voru fi mai bune; de aceea trebuie sa
ne punemu pre terenu legalu, adeca sa ne infatisi-
siamu in legislatiune, cá acolo cu barbatia romána,
pre catu se va puté sa aducemu la valóre princi-
piulu egale indreptáti natiunale. Destula paguba
au avutu si pana acum caus'a nostra natiunala, ca
nu au urmatu toti alesii natiunei nostre astfelu, si
doréscu cá toti barbati nostri sa se impretinéscu
cu convingerea politica si unanima a regalistoru
si deputatoru dietali; duca-se acolo, si póte-se
spre binele comunu alu patriei si spre binele par-
ticulariu alu natiunei sele precum facu si barbati
altoru natiuni.

Representantii presenti erau petrinsi de cuvinte
Escel. Sele, carele au ilustratu obiectulu apoi
cu esemple despre cart'a mare a Angliei, si se ce-
tea din fetiele loru multiamirea intima pentru de-
slusirea cea franca, ce o primira dela Archipasto-
riulu loru despre pusetiunea nostra de fatia. Atá-
t'a mai trebuie sa amintescu, ca eu numai a diecea
parte descriu din descoperirile Escel. Sele. E pa-
guba ca nu sum stenografu, cá sa fiu pututu in-
semná esactu tote cuvintele rostite de cátra Ar-
chipastoriulu nostru. Sum de acea convingere ca
natiunei in genere i-aru fi venitu fórte bine si la tempu,
candu aru fi pututu audi totu ce s'a rostitu cu atáta
maturitate si procedere politica cátra representa-
ti'a nostra de aici.

Capeteniele militari si alte autoritati de aici inca
si fácura visitele la Esc. Sea.

Dupa program'a directiunei gimnasiale de aici
máne se voru incepe esamenele si voru durá septem-
tamen'a intréga. *)

*) Pre candu eramu gat'a cu fói'a, ne mai sosi si alta
corespundintia, carea avendu mai totu acele date cá
cea de mai susu nu o vomu mai publicá. Red.

47

Desnatiionalisarea. *)

IV.

Candu amu pomenitu ca e de lipsa a ne des-
amurti de letargi'a in carea ne-a bagatu trecutulu;
candu amu amintitu de desvoltarea unei vietii mai
varie: amu consideratu si nepregatirea in carea ne
afla tempulu celu plinu de prefaceri si amu pome-
nitú si ca marimea greutatiloru nu cuprinde in sine
si neputinti'a de a le invinge.

Puterea de lipsa la invingerea ori-cárei greu-
táti trebuie aflata si atunci resistinti'a numai póte fi.
Atunci nu ni se va mai paré paradoxa si minunata
pretensiunea invetiatiulu carele au disu, ca sa i se dea
unu punctu si elu va fi in stare sa radice pamentulu.

Déca amu insusitu concordiei puterea cea ma-
gica carea face, séu mai bine, prin carea omenimea
face minuni, o amu fácutu acést'a pentruca espe-
rinti'a de tote dilele ni-o arata. Omenimea, déca
aru fi remasu disoluta si nu s'aru fi prefácutu in
societáti, déca fia-care aru fi trairu pentru sine si
nu si-aru fi impreunatu puterile sele cu altii mai
multi pentru scopuri comune, atunci nu era cu pu-
tintia sa ajunga la atátea cunoscentie, atunci omulu
pre lángá tote facultáti sele nu aru fi pututu a-
junge la destinulu seu de a domina fapturile, de-
cátu numai in unu modu fórte tiermunitu, iera in
cea mai mare parte elu aru fi remasu sclavulu unei
ursite nedeterminate, o jucaria in mán'a sortiei. . .

Ceea-ce s'aru fi pututu intemplá cu omenimea
intréga se intempla cu popórele, care se desbina in
tipulu acést'a intre sine. Unde traesce fia-carele
pentru interesulu sea egoisticu si unde, ce e si mai
reu, singuraticii tragu intocm'a cá paiangeni in tie-
seturele loru principiile cele mai frumóse si mai
salutarie, cá sub firm'a acestora sa esploteze, pen-
tru interesulu loru particulariu, pre cei ce din ne-
scientia nu potu sa strabata in lacurii mai departe:
acolo nu póte fi concordia, nu póte fi buna intiele-
gere, nu póte fi ajutoru imprumutatu; ori ce idea
sanetosa, ori ce intreprindere binefacátorie se para-
liséza prin desgustulu produsu de réu'a intrebuintia-
re a ideiloru si principiiloru frumóse si apoi unu
atare poporu, cá si celu legatu de blestemulu din
legenda, nu póte face unu pasu innainte. Acést'a
e elementulu celu d'antáiu din care se dospesce
resipirea séu desnatiionalisarea a si-
gura a unui poporu.

Noi punemu vin'a pre magiari, sasi etc. in sa
e de temutu si de crediutu, ca intro aristocratii na-
tiunii románe simburulu devastatiunei lu va fi a-
runcatu discordi'a. Ea va fi indignatu odata pre
unii, de alta data pre altii prin intrigele egoismulu
nutrite de discordia, si unulu cáte unulu perdien-
du-si speranti'a, va fi trecutulu in castre straine, pentru
cá sa aiba celu putinu liniscea de inaintea intrigeloru.

Ni se va observá, ca mai nainte amu aretatu
alte elemente contributóre la desnatiionalisarea unui
poporu. Asiá este, in sa pre cele aduse inainte cu
alta ocaziune le-a fácutu numai acestu acumu po-
menitu cu putintia si ratiunea este aceea, ca unde
fruntea unui poporu e batuta de flagelulu discordiei,
nepasári si celelalte, acolo pastoriulu (inteliginti'a)
e batutu si apoi oile lesne le resipi, le prindi, le
tundi, le mulgi, le tai, dupa cum-i place cuiva.

Deci sa ne ferimu din capulu loculu de pla-
madel'a acést'a urita ori unde amu vedea ca esista
si sa ne facemu in rendulu celu d'antáiu de princi-
piu alu nostru pietatea cátra caus'a nostra co-
muna, pentruca „nu e neci o putere asiá
mare“, dice poetulu Seneca, „cá pietatea a-
d e v e r a t a.“

Amu fácutu repetitiunea acést'a din rendulu
trecutu si amu mai amplificatu cu aceste, pentruca
amu aflatu de lipsa cá sa ne adunámu cugetele, si
cáci e cunoscutu, ca si la unu individu numai a-

*) Vedi nr. 45, 46, si 47.

funcii, candu tote i suntu asiá dicendu la locu, póte sa cugete nepreocupatu asupr'a stárei selesí numai atunci póte sa-si faca socotele bune si adeverate pentru venitoriu. Altfela sí unu poporu e cá celu ce caletoresce nóptea in tempulu unei furtuni, si care se orientéza numai dupa influinti'a luminei fulgerului si a gazeloru ce predomnescu atunci atmosfer'a, a gazeloru, cari fosforescendu ascundu de multeori prapasti'a dinaintea ochiloru si conducu pre omu cu atát'a mai mare sigurantia spre perirea lui.

Numerandu in nrulu trecutu unele date naturale-economice, cari au contribuitu si mai contribue la amenintierea esistintiei nóstre, s'aru paré cui-va de prisosu a mai reveni asupra-le. Insa atunci noi ne-amu restrinsu pre lángá partea negativa, lasandu pre publicu a-si formá insusi partea positiva. Acum, considerandu situatiunea nóstra din tote punctele de vedere, sa facemu si unele indigitári positive, dela care sa incepemu si pre care avemu sa cladimu asecuranti'a esistintiei nóstre nationale.

Inainte de tote sa nu ne uitámu de acele dóue fortaretie, in cari a aflatu in tempii cei mai critici esistinti'a nóstra nationala unu asilu si pentru cari constitutiunea bisericésea (vedi actele sinódeloru bis. gr. or. trans.) ne lasa destulu de largu cercu de activitate, ei sa cultivámu si desvoltámu din isvorulu loru de binefacere si alte de lipsa moralitatéa, acelu zidu (muru) alu popóreloru, pre carele pána se potu redimá, nu le lipseloru puterea contra ei cárona isbituri ce vinu din afara. Dupa aceea instructiunea in unu modu mai bogatu, pentrucá sa se póta deschide ochii poporului si sa scie alege intre aceea ce-i e lui spre bine si ce-i e lui spre reu.

Sa ni se permita aici in sa, spre completarea acestoru díse, a face o excursiune la unele impregiurári de o natura locala, cari in sa si potu afla aplicabilitatea loru si in alte párti, mutandu-se cele de mutatu.

E recunoscutu ca Tranni'a, ori care aru fi sórtea ei politica in venitoriu, ea cá tíera de agricultura nu va puté tine concurentia cu tierile vecine, atátu din caus'a pusetiunei geografice, cátu si a puterei ei productive de cereale, ei va trebui sa devina o tíera de industria. Cu tote acestea a rupe de odata cu trecutul aru fi sí preste putintia si unu ce de totu nepracticu. Tote popórelele din

lume cari au alesu a locui in locuintie fipse si a nu calatori din unu locu in altulu s'au apucatu de agricultura. Din acést'a s'a desvoltatu cu trebuintiele agriculturului atátea lucruri, nascutu si industri'a si negociulu nu numai ca se nascutu din aceste trebuintie, dara si aceste se inmultira si amplificara incátu au fipre avemu ele in sinulu loru atáti'a rami speciáli, precúm avemu ocaziune sa-i vedemu in díu'a de astadi.

Asiá dara va fi departe de noi cá sa vorbimu de neglijerea agriculturii; din contra, suntemu pentru cultivarea acesteia. Unu economistu insemnatu dice candu vorbesce despre referintiele patriei nóstre :

„Mijlóce de viétia suntu conditiuni de viétia. E de a se incepe cu asecuranti'a vietiei, cu producerea producteloru crude, ca agricultur'a ceea ce e mam'a meserieloru.“ „Economia de câmpu e pasiulu celu dintáiu in desvoltarea activitatéi omenesci, — fára de acestu pasu dintáiu nu póte face unu poporu pasiulu alu doilea la meserii.“

Cu privire la acestea este necesariu de o parte cá poporului nostru sa i se dea in scólele populari elementele unei agriculturii mai ratiunabile si totu deodata sa i se arate calea si cátra aflarea altoru isvóre de venitu. La noi in Transilvani'a aru fi prea consultu cá, preoti si invetiatori, sa se intereseze de a cunósce calitatéa pámentului in diferiteloru párti ale tierii, precúm si pre cea a referintieloru climatice si amesuratu acestora sa dea indreptári poporului. Se faca deosebire intre pártile acele unde se cultiva vinulu, cucuruzulu, gránu etc. si intre acelea unde celu dintáiu (vinulu) nu se póte cultivá si celu de alu doilea (cucuruzulu) numai cu mare chinu si fára de a reintórcé ostenel'a cultivatorului. Sa-i dea indreptári dupa referintiele locali a semaná plante de industria si ca in acele locuri unde se produc aceste plante séu unde loculu da si alte produse crude sa se lucre si prefaca in articuli de negociu, asiá incátu sa fia ocupatiunea indoita si castigulu indoitu

Nu e loculu cá sa ne aduncimu aici si mai departe in lucruri speciali si cele de mai susu le aducemu inainte numai cá nisce esemple, din care cetitoriulu insusi apoi sa-si deduca mai departe bunatatea si oportunitatea unei stráformári insemnate

a modului de vietuitu de pána acum a poporului nostru si totu odata imperativ'a necesitate de reforme in educatiunea poporului, incátu apoi sa se póta face possibila si stráformarea amintita. Acést'a apoi sa-lu conduca la o stare mai buna materiala, dela care buna stare apoi sa se póta deduce cu temei si cu sigurate o stare mai buna si a pártiei inteligente pre venitoriu. Modulu acést'a indigitatu aru desvoltá din unele opide ale nóstre si incétátiéni si in cele ce suntu dejá.

Dupa acést'a excursiune dara, credemu, ca cu deosebire ceea ce privesece partea instructiunei poporului, dupa referintiele locale si climatice aru trebui pre lángá institutele educatóre ce le avemu, a se desvoltá si intemele scóle agronomice, scóle realis si comercialis.

Dandu o atare directiune culturii nóstre nationali vomu contribui prea multu la a perare a si la cládirea unui edificiu tare nationalu, contra cáru nu va puté bate resbelu nici o incercare de desnationalisare.

Evenimente politice.

Sabiu, 28 Iunie.

Celu mai greu evenimentu, carele umple díuaristic'a Europei si in urm'a cáru totu curtile europene se imbraca in gele, este uciderea Imperatulu Messicului, Maximilianu, carele fu vendutu de generariulu seu Lopez in mánile inamiciloru sei, mai tárdiu condamnatu la mórté, ceea ce se esecutu in 19 Iunie dimineti'a.

Déca díuaristic'a européna au fostu vreodata de un'a si aceeaasi parere intru acést'a consimite unanimu, calificandu faptulú acést'a de unu faptu crudelu si barbaru, sevarsitu de unu presiedinte alu republicei mesicane ce se intituleza de liberala.

In Europ'a paru lucrurile a lua o fatia posomorita, cu tote festivitatile parisiane din lun'a trecuta. Díuaristic'a predice mereu unu nou conflictu intre Franci'a si Prussi'a. Nodulu aru fi de asta data unele districte din partea nordica a Schleswigului, cari dupa unu articulu din tratatulu de pace dela Prag'a (1866) vinu a se redá Daniei.

In rescritulu de média-dí alu Europei, dupa

FOISIÓRA.

Despre influinti'a lecturii romantieloru streine.

(Conferintia tinuta de d. Nicolénu in sal'a Ateneului Romanu Joi 23 Februare.)

III.

(Capetu)

Cu tote acestea, in literatur'a francesa, scepticismulu, ból'a de care dice ca suferé poetulu, sustinutu de prestigiulu geníului, ascunsu sub expresiunile unui stílu inflacaratu, poeticu si spiritualistu cá in Leli'a, séu plinu de o melancolie dulce cá in Rene si Obermann, are unu farmecu misteriosu, prin care surprinde, amagesce si captiva naturele delicate si visatóre. In literatur'a nóstra, in sa, cá tote lucrurile imitate, ból'a divaga, se tarasce, cadiendu din esageratiune in afectatiune, si din afectatiune in ridicolu si in neputintia. Durerea fiindu falsa, fára causa si fára convictiune, s'aru putea díce ca spiritulu torturandu imaginatiunea o sílesce a creá dorinti, imagini si fantasii, pre care inim'a nu le simte, mintea nu le luminéza si sufletulu nu le incaldiesce, din care causa inspiratiunea si resufflarea slabindu, ból'a se arunca, dupa ilusiuni si sperantie stralucite intr'o deceptiune amara; dupa dorintie si ambitiuni nemarginite in desgustu si in desperare; dupa placeri si sensatiuni desordonate in egoismu, in apathie si chiaru in mórté si inca intr'o mórté fára viótoriu si fára sperantia.

Dorintie me consuma, dorintie de a face
Cu getu'mi o lume — dar tote suntu nimicu;
Puterea i-mi lipseste! rogu cerulu, dar elu táce;
Atuncea cu durere eu vedu cátu suntu de micu!
Si nici o consolare la erud'a mea durere!...
Unu sufletu sa m'asculte oh! nu, nu s'a deschisu.
Si'n lume, si in ceruri, m'apasa o tácere;
Asupra'mi infinitulu, sub mine unu abisu...
In infinitu unu haosu, si in abisu uitare, —
Si abisulu, ce sub mine in negura apare,
In fundu-i óre pacea putea-voiu eu aflá?!

Dupa cum vedeti, Dómneloru si Dómniloru, aci dorinti'a poetului e frumósa, chiaru sublima, cáci

intr'adeveru, ce póte fi mai demnu de natur'a divina a omului decátu a voi si a putea a face cu geníulu seu o lume? Cu tote acestea, déca providenti'a nu ne-a indiestratu pre toti cu geníulu lui Dante, Miltonu, Lamartine, Byronu si alii, trebuie óre sa ne disperámu? si parasindu ori-ce credintia si ori-ce bucuria, sa ne confundámu in desgustu, in urátu, in indoíela si in fine in mórté? Ce feliu?! dara a iubí, a lucrá, a cugetá si a crede, marginindu-si actiunea si inteligenti'a intr'o sfera mai modesta; a fi bunu cetátiénu, bunu fiu, bunu sotiu si bunu parinte, a-si iubí si a-si apera patri'a, onórea si libertatea cu curagiu si desinteresare nu suntu óre merite, virtuti si ambitiuni demne si de ajunsu care sa impace pre omu cu vietí'a, sa-i consoleze durerea si prin care sa-lu redice la stima, la onóre, la renume, si chiaru la nemurire?!

Dara sa gonimu odata pentru totudéun'a din ochii si din inim'a nóstra aceste umbre care ne inspaimentéza, aceste fantasme care ne invita la banchetulu mortii, aceste schelete ambulante care ne inghiatia si ne micioréza. Sa gonimu dícu din inim'a nóstra acést'a neodihna, acestu desgustu si acést'a neincredere care ne tine in nópte si ne inchide viótoriu, sa intrámu pre câmpulu actiunei, pre câmpulu luptei pentru progresu si bine, unde credinti'a si entusiasmulu nascu caracterele energice, puterea si barbatia in pericole, curagiu in intreprinderi maretie, virtuti mari, opere mari si esemple stralucite.

IV.

Ne mai remáue acum a atinge un'a din cestiunile cele mai grave si mai delicate.

Dintre diversele institutiuni, prin care se redica forti'a si marirea unui poporu, un'a din cele mai principale e casatori'a care, fiindu radacin'a familiei, bas'a societátiei, e cea mai sigura garantia a esistintiei unui státu. Cu cátu dara legaturile ei suntu mai tari, mai sanetóse si mai respectate, cu cátu unirea si armoni'a domnesce mai multu in inim'a si vietí'a ei, cu atátu inteligenti'a societátiei e mai mare, demnitatea mai inalta, naravurile mai pure si simtiulu moralu mai desvoltatu si mai respanditu.

Candu in sa femeea, incetandu de a iubí, de a simti, de a crede si de a se devotá, i-si face din lucsu unu idolu, din vanitate si din orgoliu o virtute, din lene unu privilegiu, si din implinirea datoriiei unu prejudetiu, atunci se póte díce ca coruptiunea principeloru e generala, ca legaturile care unescu pre toti intr'o credintia comuna s'au ruptu, ca in fine vietí'a si-a perdutu valórea si scopulu, sentimentele naivitate si candórea, amorulu chiaru amorulu, acést'a flóre divina, farmeculu, puritatea si profumulu.

Déca s'aru incercá cine-va a cerceté urmele lasate de influinti'a cetirei romantieloru in familie si in societatea nóstra, i-mi iau libertatea a vé spune ca aru descoperi rane profunde si rezultate dureróse; cáci, femeea fiindu din natura pre de o parte mai delicata si mai impresionabila decátu omulu, tíera pre de alta, si mai cu séma in clasele avute, pétécendu o vietí'a lipsita de actiune si de ori-ce ocupatiune seriósa, e gal'a a primu cu cea mai mare inlesnire si fára cea mai mica reserva ori-ce aru putea schimbá séu variá urátulu si monotoni'a unei esistintie bogate si indolente. Din lene se nasce urátulu, urátulu cauta distractiunea, si candu femeea se pomenesce fatia in fatia cu dens'a fára nici o cugetare seriósa, care sa-i ocupe mintea, fára nici un'a din acele pasiuni puternice de sotia séu de mama, care sa-i intáresca inim'a si sa-i sustina pasulu, atunci ne mai putendu-se stapani, cautá a esi cu ori-ce pretiu dintr'o asemenea situatiune plina de neodihna. — Cine scie câte mame june, frumóse, chiaru oneste, intr'unulu din acele momente, candu omulu n'are ce face, aruncandu ochii pre Leli'a, pe Leone-Leonu, Indian'a si alte asemenea romantie, cine scie, dícu, dupa câte-va óre de cetire, cáte nu se voru fi desteptatu surprinse si turburate, simtiendu sinulu palpitandu sub presiunea unoru sensatiuni nóue, necunoscuté si neincercate. Cáci, Dómneloru si Dómniloru, romantulu, obicuindu spiritulu intr'o lume imaginara, insuffla desgustulu datoriei, gonindu din vietí'a reala pána chiaru si buciurile cele mai modeste si mai sanetóse.

„Ateneulu Rom.“

unele seiri de diuarie, Bulgari'a aru avé sa devina unu centru alu unei revoluzioni greco-slave. O. din Rusciucu la Zkft spune între alte ca unu corpu rusescu de operatiune se tréca Dunarea, din Romani'a (?), între Nicopolea si Rusciucu si altulu între Silistr'a si Rusciucu, precandu unu corpu principale sa opereze între Sum'a, Varn'a si Rusciucu. Totu acolo se spune ca in planulu de operatiune figureza flot'a rusesca in marea négra cá observatóre a ripeloru, ajutata de nai greco-italiane si nord-americane.

Ce va fi adeveratu nu scimu, vedemu in sa, ca in partea acést'a români din Romani'a, pare ca nu au nici o privire, nu vedu ca slavii ignoreza cu totulu ce e romanescu dincolo de dunare. Diuarele romaniloru tacu de romanii ce suntu rasipiti pe peninsula balcanica. Si aru face fórte bine, candu pres'a româna ce strabate mai departe, s'aru ocupá de ei, in locu de a scrie (cum facu unele diuarie), nisce espectorári, cari nelinicescu in fine spiritele unoru ce vedu numai negru (vedi H. Z., unde spune ca autoritátile cetatienesce si comitatense suntu insarcinate a pandi dupa emisari valachici, cari suntu tramisi de comitetulu centralu din Romani'a, ce se ocupa cu ide'a de vechi'a predilectiune a „Daco-Romaniei“), pre contulu alforu afaceri mai de lipsa pentru noi.

Din Pesta.

Cas'a magnatiloru au tinutu in 2 Iuliu la 12 óre siedintia, in care vine la ordinea dilei proiectulu de concludu privitoriu la calea ferata. Cont. Eman. An d r a s s y propune, cá pentru importantia obiectului sa se tina mai antaiu o siedintia privata si apoi sa se pertracteze in o siedintia publica dupa amédi séu in diu'a urmatóre.

Asupr'a propunerei acesteia se incinge o disputa interesanta, in carea unii suntu pentru propunere, eara altii contr'a.

Min. presiedinte cont. Julia Andrassy dice între altele, ca regimulu nu vrea sa-si dea opiniunea in privintia acést'a; elu e gat'a a dá deslusirele cerute in ori care siedintia, fia privata fia publica; atát'a in sa póte vedea din propunere, ca nu e vorba de o imputernicire imperativa, ci numai permissiva. Elu recunósco insemnatarea cestiunci acesteia. — In fine vine lucrulu la votare, din care in sa nu se póte vedea majoritatea; pentru aceea la propunerea presiedintelui siedintia publica se schimba in siedintia privata.

Din caus'a acést'a siedintia casei deputatiloru se deschise numai la 12^{3/4} óre, acceptandu-se pana atuncea nuntiulu casei magnatiloru. In siedintia acést'a dupa formalitátile sciute si dupa publicarea mai multoru incurse, presiedintele aduce la cunoscintia casei, ca in cas'a de susu tocmai se pertractéza in o siedintia privata cestiunea despre calea ferata si fiindca nuntiulu respectivu nu va putea sosi mai curendu cá pana la 6 óre sér'a, pentru aceea róga pre membri, a se aduná pre séra la 6 óre la o siedintia publica.

In siedintia de séra din 2 Iuliu, dupa cetirea si verificarea Protocolulu din siedintia trecuta, sa cetesce nuntiulu casei de susu in cestiunea drumulu de feru si se ia spre scientia.

Dupa aceea sa cetesce protocolulu siedintiei, presente si sa verifica.

In fine se adreséza presiedintele cu urmatoriu cuventu de despartire:

On. casa! Candu inainte cu unu anu si vreo câte-va dile ne aflámu la usile unui resbelu scurtu in sa momentosu prin urmárele sele, mi-amu permis a me adresá cátra onora'a casa cu urmátorele cuvinte:

„Sa ne ntrimu de acea sperantia, ca déca ne vomu readuná in tempuri mai liniscite, vomu fi in stare a pregati patriei unu venitoriu mai frumosu si mai bunu.“

Inca si in periodulu siedintieloru de fatia se schimbara imprumutatu temeri si sperantie, pana candu in fine sperantiele ni s'au implinitu. Monarchulu nostru este, amesuratu legiloru, incoronatu; constitutiunea Ungariei e restituita; in capulu regimului respunsabilu se afla barbati, cari vieti'a loru intréga pururea si in tota privintia o au dedicatu binelui patriei; sistemulu comitatensu e rechiamatu in vietiá; fia-cine póte liberu sa-si exprime párerile si vointia in cárti, scrieri volante si diuarie; independintia legala a tierei e ascurata prin legi si prin juramentulu monarchului. Dar pentru ce sa le desfasuru tote acestea si mai departe? On. casa in puterea dreptului seu de initiativa le-au pro-

pusu tote acestea si diet'a le-au dusu in deplinire.

Sa-mi fia totusi permis, de-si pre scurtu sa amintescu doué rezultate de mare insemnatare. Cu inaintarea tempului cresce increderea si armonia între monarcu si natiune. Din acestu isvoru va purcede desvoltarea puterei si buneii stári nationale. Sa padimu acestu tesauru si sa nu lasámu cá stéu'a resarinda a sperantie earasi sa apuna. Esperintia si istoria dovedescu, ca in totu loculu, unde domnesce armonia între monarchi si natiuni, binecuventarea lui Ddieu nu lipsesce (aclamári de éljen) proiectele de legi, ce suntu déjà legi, abia se uscaseru si vadia precum si influintia Ungariei crescura. Dupa afirmarea unui diplomatu innaltu de renume european evenemintele de aici au fostu nisce factori insemnati ce contribuira la sustinerea pácei europene. Fára de vre-vo indoéla esprimu acea convingere, ca Ungari'a, in urm'a celoru intemperate aici de curendu, de aci incolo va avea o influintia mai mare si asupr'a afaceriloru streine precum acést'a nu s'au mai intemplat de trei sute de ani incóce.

Me simtu fericitu, ca mie mi fu destinatu sa enunciu conclusele onoratei case, cari au efeptuitu aceste. Pentru cá sa nu molestezu pre nimenea cu afaceri, sub tempulu intreruperii siedintieloru voiu purtá si mai departe afacerile presidiale, si asiá nu mi mai remane alt'a decátu pre lánga intimele felicitári sa-mi iau diu'a buna dela on. casa si sa ne despartimu unii de altii cu eschiamarea „Sa traiesca monarchulu, sa traiesca patri'a!“

Dupa aceea membri casei deputatiloru între vivate se despartu.

Mai tardiu pela 6 óre sér'a au mai tinutu cas'a magnatiloru un'a siedintia publica, in carea ministrulu de interne respunde la intrebarea contelui Waldstein in cestiunea drumulu de feru: ca contractele ce le va incheia regimulu in decursulu pauzei dietale, pentru intreprinditori voru fi la tota intemplarea obligatóre, pentru tiéra in sa numai atunci, déca diet'a si va dá consimtiementulu la acelea.

Protocolulu

siedintieloru directiunei Asociatiunei nat. române din Aradu.

Siedintia VII

(ordinaria.)

tinuta in Aradu, in 9 Iuniu n. 1867.

Presiedinte: Mirone Romanulu directoru secundariu.

Membri oficiali: Teodoru Serbu economu si Ioanne Goldisiu, notariu.

Membri asistenti: Dr. Atanasiu Siandoru, si Ioanne Popoviciu Deseanu.

61. Protocolulu siedintiei VI. ordinare, tinute in 12 Maiu nou a. c. pentru a cáruia autenticare prin determinatiunea de sub 55 a. c. a fostu prefiptu terminu de siedintia estraordinarie din 26 Maiu in sa acést'a siedintia din caus'a miscárilor municipale nu s'a pututu tine — s'a autenticatu.

62. In urmarea determinatiunei directiunali de sub nr. 55 a. c. comisiunea incredintiata cu censurarea recursuriloru intrate pentru ajutoriu stipendialu, substerne raportulu censurárei recursuriloru pre lánga opiniunea sea propria; la ce dopa o desbatere meritoriala directiunea afla demne de a se luá in consideratiune urmátorele recursuri, si anume: ale lui Ioane Hozanu medicinistu, in Vien'a, Moise Popiliu filosofu, in Pest'a, Ioane Dunc'a, Avramu Berlogi'a, Demetriu Antonescu, Basiliu Benchisiu, Georgiu Rocsinu, Teodoru Monti'a, Gregoriu Contiu, Alessandru Pecicanu, Georgiu Feieru, Georgiu Tulvanu, juristi; Dimitriu Selegeanu, Alessandru Radu, Octavianu Sorescu, Gregoriu Sim'a, Petru Mihaloviciu, Filipu Adamu, Augustinu Rubenescu, Mihailu Sturz'a, Ilie Dogariu, Atanasiu Tuducescu, Mihailu Veliciu, Pascu Milu, studenti de gimnasiulu superioru; Vasiliu Olariu, Georgiu Horvatu, Ferdinandu Must'a, Nestorie Trandafir, Mihailu Miliciu, si Ioane Simandanu, studenti de gimn. inferioru: si s'a —

Determinatu a se imparti urmátorele stipendie, anume: lui Ioane Hozanu, 50 f. lui Moise Popiliu 40 f. lui Ioane Dunc'a 25 f. lui Avramu Berlogi'a, 25 f. lui Demetriu Antonescu, 25 f. lui Vasiliu Benchisiu 25 f. lui Georgiu Rocsinu 25 f. lui Teodoru Monti'a 25 f. lui Alessandru Pecicanu, 25 f. lui Georgiu Fehér, 25 f. lui Georgiu Tulvanu, 25 f. lui Georgiu Contiu, 15 f. lui Octavianu Sorescu 20 f.

lui Petru Mihaloviciu, 20 f. lui Filipu Adamu, 20 f. lui Mihailu Sturz'a, 20 f. lui Ilie Dogasiu, 20 f. lui Atanasiu Tuducescu, 20 f. lui Mihailu Veliciu, 20 f. lui Pascu Milu 20 f. lui Dimitriu Selegeanu, 15 f. lui Augustinu Rubenescu, 15 f. lui Alessandru Radu, 10 f. lui Vasiliu Olariu, 10 f. lui Georgiu Horvatu, 10 f. lui Ferdinandu Must'a, 10 f. lui Nestorie Trandafir, 10 f. lui Mihailu Miliciu, 10 f. lui Gregoriu Sim'a, 10 f. lui Ioane Simandanu, 10 f.

Sum'a 600 fl. v. a.

adeca: siése sute de florini v. a. care suma se asemna la perceptoratu cu acea indrumare, cá fára amanare sa se spezeze respectiviloru studenti; cari deodata suntu chiamati, cá de locu dupa publicarea acestui protocolu, sa grabésca a-si tramite cuitile despre sum'a asemnata la perceptorulu asociatiunei Dlu Emanuilu Misiciu asesoru la tribunalulu comitatensu aradanu, avendu a face cunoscutu Dlu perceptorulu si locuintia de acum'a; iéra recursuriloru care parte pentru lips'a documinteloru prescise in concursu, parte pentru neajungerea sumei preliminate, — nu s'au pututu luá in consideratiune, sa se retramita cu indorsata la fiesco care recurrentu.

(Va urmá.)

Sabiiu 26 Iuniu. Dumineca in 25 Iuniu se serba incheearea esamenelor clericali si pedagogice in Institutulu archidiecesanu, cari esame se tinura in cea mai mare parte sub presiedintia Escel. Sele Prea Santitului Archieppu si Metropolitu Andreiu Bar. de Siaguna'a.

La serbatórea incheiarei nu fu junimea din acestu Institutu norocósa a avea pre Archipastoriulu seu in mijloculu ei din caus'a calatoriei Inaltu Esc. Sele la Brasiovu, pentru esamenele tinende acolo la gimnasiulu nostru.

Dupa servitiulu Ddieescu la care se fácura rugaciuni de multiamita, intréga junime a Institutului trecu in Seminaru si se aduná in sala cea mare. Mai tardiu venindu corpu lu profesoralu si vreo câte-va cetátieni de aici români s'a deschis solemnitatea prin o cantare bisericésca, si indata apoi o scurta disertatiune rostita de cl. an. II G. Páreu, „despre tagm'a preotiesca.“ dupa acést'a urmá unu imnu armonicu esecutatu de choru. Cá alu doilea cuventatoriu pasi apoi cl. a. III I. Crisiánu si rosti unu tratatu despre tema: „Nimenea nu póte servi la doi domni.“ Dupa acést'a urmá cantarea poesiei „Nu te teme turma mica“ si in fine unu cuventu de despartire in numele cl. an. III rostitu de cl. a. III Ioann Romanu. La care respunde Dlu Directoru si Protopopu Ioann Hanni'a in unu modu fórte potrivit, dandu invetiaturi folositoare atátu abiturientiloru cátu si celoru ce au sa continue studiulu lor si mai departe in acestu institutu.

Cuventárele rostite fura bine tinute, asemenea cantárele bine esecutate. Lauda juniloru, cari dau asemenea probe; lauda in sa aceloru ce asuda conducendu-i la asemenea fapte frumóse. —

Resinari, 24 Iuniu.

In 21 ale curente incepura esamenele la scóla nostra capitala de aici si astadi se incheiara prin solemn'a citire a clasificatiuniloru.

S'a observatu, ca de câte ori se descrie in foile nóstre decursulu esamenelor de pre la scólele din diferitele tinuturi, raportorii nu sciú decátu sa laude preste mesura totulu, incátu ómenú cum dau de numele „esamene“ prin foi, nu mai cetescu, cáci sciú ce se dice. Din acést'a abuzare in sa nu urméza, cá nescine sa se sfiésca acum a laudá aceea ce in tr'a de veru merita a fi laudatu. Deci eu, chiaru si in fatia pericolului de a se impartasi si sirele mele de sórtea de mai susu, nu voiu sacrificá nimic'a din adeveru.

Ordinea, in care au decursu esamenele nóstre, e urmátoreá: Mercuri in 21 Iun. clas'a I de fetitie cu invetiatoriulu Petru Bancila, clas'a I de baieti cu invetiatoriulu I. Petrascu si clas'a II de baieti cu invetiatoriulu I. Motiu. Joi in 22 Iun. clas'a fetitiloru mai mari respective scóla de lucru, apoi clas'a III de baieti cu invetiatoriulu si totu deodata Directorulu institutului D. Nie. Mihaltianu si clas'a IV de baieti cu invetiatoriulu Petru Sant-ionu.

Religiunea s'a propusu in tote clasele de D. catechetu Ioann Drocu si lucrulu de mána in clas'a superióra a fetitiloru l'a avutu Dn'a invetiátore Mari'a Borsiova i.

Obiectele de care s'au esaminatu tinerimea au fostu: Religiunea, limb'a romana, limb'a germana,

(clasa 3-a și 4-a) istoria națională și geografică universală, calculul, cântările și scrierea.

Celu ce a asistat de la început până în sfârșit la aceste examene, a trebuit să observe mai înainte de toate, ca mecanismul celui temporar, de care mai suferă încă cele mai multe școli ale noastre, din școlile Resinarilor e alungat de totu. Copiii, să le fi pus întrebările ori-cât de schimbate, răspundeau așa, de nu mai lasau nici o îndoielă ca totu ce au învățat înțelegu și pricepu bine. Acesta e de ajuns, spre a dovedi nu numai ca toți învățatorii de la acestu institutu sunt individi de plin calificati pentru chiamarea lor, dară și ca densii au pus și în anulu acest'a o mare silință în împlinirea misiunii lor.

Diligința învățătorilor facu, că acele triste împregiurări, ca în toamnă trecută a domniului aici colera și ea în vîră acest'a mai toți copiii de școlă au suferitu tare de versatu, mai să nu se cunoscă.

S'a pututu și cu această ocaziune observă aceea ce se scia de comunu, ca și de la manualele ce se dau în mîna copiilor atârna multu progresulu lor în învățatură. Lauda Domniului, ca și lips'a acest'a se acopere acum din ce în ce mai multu. Manualulu cel nou de gramatică română alu Dnului Directoru Mihaili a nu s'a doveditu de mai bunu, mai practic, decâtu manualulu ce se întrebuințau aici mai înainte. Aru mai fi de doritu unu manualu de gramatică germană mai corespunzătoru pentru baietii nostri de cum e cel de astadi, carele e mai multu pentru instrucțiunea privată a bărbatilor mături, ieră nici cum pentru baietii de 9—12 ani.

La examene a presidiu Rev. D. Protopopu Ioann Pănoviu, carele în vorbirile se instructive și animatōre cătra învățatorii, publici și școlari a dîsu cu totu dreptulu, ca de-si mai avemu în țeră câte-va școli normale, școlă Resinarilor însă este cea dintăiu școlă română de categoriă acest'a în Transilvaniă. De ca comun'a de astadi din cutra opidului pre totu anulu frumōs'a suma de 2600 fl. pentru întreținerea școlii, pōte să vedă, ca nici unu banu nu e datu pre unu scopu mai scumpu cā acest'a.

Nu sciu din câte școli de fete din tota Transilvaniă, neacceptāndu nici unguri nici sași, s'aru putea produce probe de lucruri de mîna mai bune și mai frumōse, decum fură acele ce ni se înfățișeră noue și cu acestu examen din partea fetițelor noastre.

La finea examenului din clasă IV D. Petru Sănti o nu tinu o cuventare petrudietōre, ale cărei învățaturi amu dori să nu se dea nici candu uitării de cătra reprezentanții comunei noastre.

Amu dori încă să vedemu aici înființata școlă reală, despre care s'au scrisu și vorbitu atâtea.

Astadi după servitiulu Ddieescu se cetira clasificatiunile și se impartira premiele pre la școlarii diliginti, cu care ocaziune școlarii tinura mai multe declamatiuni placute. Examenulu din cântările bisericesci și lumesci sub conducerea Dnului Petru Bancila încheiă solemnitatea zilei.

Onōre comunei Resinari, care n'a crutiātu nici unu sacrificiu pentru a-si aduce școlă la starea acest'a buna? Onōre braviloru învățatorii, cari au știutu să facă, cā speșele comunei să aducă procente înmiite?

Principatele române unite.

Dupa o scurta călătorie făcută în districtele de la gurele Dunării și cele aflate pe linia Prutului, înaltimea Sea Domnitorulu Românilor a sositu, luni, la 12 Iunie, la 9 ore după amēdi, în Iasi.

În totu cursulu călătoriei, entuziasmul și manifestatiunile de unu profundu devotamentu și iubire, au venit se demonstre Mariei Sele cātu de nerebdatōre erau poporatiunile de a-lu vedea în sinulu lor.

Iasi n'a pututu remanē mai pre josu de celalalte orășe, și, dincolo de marginele orasiului, departe multu de bariera, unu imposante numeru de cetățieni din tōte stările și positiunile sociali, au venit să-lu întâmpine, petrunsi de dorința de a-lu vedea și a-i ură bunavănire.

La otarulu districtului, Maria Sea fu intempnatu de d. prefectu alu districtului și de membrii comitetului permanent; la jumetatea postei, dincolo de bariera Socolei, în delulu Rapedei, o multime numerosă cu deputatii și senatorii districtului în

frunte, veni se salute pe Maria Sea, cu aceleasi probe de amorē și devotamentu.

De la Rapede până la Copou, unde s'a instalat în casele dnului Grigore Michailu Sturz'a, M. Sea a înaintat în mijloculu urărilor multimei, pe candu tunurile cetăției salutau cu 101 salve venirea M. Sele și elopotele, anūnciau Iasilor și poporatiunei se o veste fericită.

Ser'a, pe la 11 ore, o manifestatiune, compusa de unu numeru forte mare de cetățieni, cu tortie aprinse, cu stindarde tricolore și cu musică în frunte, au venit în curtea locuintei M. Sele spre a-lu felicita.

M. Sea, din causă unei usiōre indispositiuni, provenita din greutițile călătoriei, fiindu retrasu în apartamentele sele, a însărcinat pe d. ministru alu cultelor se multiamēca cetățienilor în numele seu și totu de odată să le arate ca a două di aru dori se primēca o deputatiune dintre dloru. Ser'a, până cătra mediulu nopții, orasiulu a fostu splendidu iluminatu, și poporul strabatendu stradele, facea urările cele mai caldure pentru domnitorulu Românilei.

A două di, la 13, la 11 ore înainte de amēdi o deputatiune dintre notabili orasiului a fostu primita în audientia de cătra M. Sea Domnitorulu. D. A. Holbanu, luandu cuvintulu în numele cetățienilor ce se aflau fatia, a tinutu unu discursu bine simțitu și prin care, venindu să depue la piciorule tronului suveranului Românilor omagele și devotamentulu tutoru orșianilor, asigura pe M. Sea despre profundă veneratiune ce are întregă poporatiune română pentru augustă sea persōna.

Maria Sea cu unu accentu în care se recunoscă cātu era de atinsu pentru frumōs'a și spontaneă primire ce i se făcuse, respunse deputatiunei ca neci odată nu s'a îndoiu de simțimentele buniloru cetățieni din Iasi, și, întorcendu-se cătra deputatul Tatarasilor, suburbie care, poporata în cea mai mare parte de artizani romani, a suferitu în acesti din urma tempi în interesele sele materialu, lu autorisă a asigura pe locuitorii sei, din partea Mariei Sele, ca în speciale va face să înceteze cātu mai curendu suferințele lor.

În generale, de la sosirea M. Sele în Iasi, orasiulu nu prezentă decâtu tabloulu unei animatiuni și veselii unanime.

Varietăți.

*** LMC. Gablenz este denumitu de comandante în Agramu.

*** Comitele națiunei sasesci după o corespunzintiă din Pest'a la Hr. Ztg. fu primitu acolo într'unu modu forte onorificu.

*** Ministeriulu reg. ung. de apărarea țerei îndreptase cătra tōte jurisdicțiunile țerei și cătra guvernulu reg. din Trannia ordinatiunea următoare:

Maj. Sea c. r. apostolica au binevoitu preagratiōsu a concede prin decisiunea prea înaltă din 18 Iunie, cā soldatii înrolati cu servitiu de optu ani să aiba asemenea parte de favoratiunea scadiamentului servitiului ordinariu la șese ani și cā — până candu nu se voru aduce în privința acest'a pre cale constituțională alte decisiuni datatōre de mesură — servitiulu de rezerva să nu se estinda preste patru ani. — Asia dară pre basea decisiunei acesteia pr. înalte transpunerea normală în rezerva are să se estinda în anulu acest'a nu numai la soldatii aceia, cari s'au înrolatu în anulu 1859, ci și la aceia, cari s'au înrolatu în anii 1860 și 1861.

— Diferința, ce au existat până acum între rezervă întâi și a două nu are să se observe de o camdată. — După principiulu, ca tempulu de servitiu petrecutu în servitiulu ordinariu are să se socotēca la servitiulu, carele lu va face în rezerva, soldatii aceia cari în tempulu de pedepsă, ce li s'au otaritu preste tempulu lor de servitiu, au împlinitu în anulu cu șase ani în servitiulu ordinariu, au să se înroleze în clasă prima de rezerva, de ca au servitu șapte ani, în a două și în fine în a trei'a, de ca au servitu optu ani.

De altmintea pentru evitarea tuturor neîntelegerilor și dubietăților, ce s'aru putea ivi, s'au ordonat, cā soldatii claselor următoare, de ca nu voru să servēca și mai încolo cā voluntari, cu finea lui Iunie a. e. să se demisiunese normalminte din servitiulu militar și adica:

1) Individii aceia, cari, în an. cur. seu și mai înainte satisfacu seu au satisfacutu dejă servitiulu mi-

litaru ordinariu de optu ani și servitiulu de rezerva de doi ani precum și la întemplantu servitiului de pedepsă.

2) Soldatii aceia, cari după decurgerea tempului legalu de servitiu de optu ani și de rezerva de doi ani, au intratu de nou cā voluntari și au servitu de atunci încōce șese ani seu unu tempu și mai îndelungatu, seu la care se împlinesce tempulu acest'a în anulu curentu.

3) Peregrinii, cari servescu în armată, cari în anulu curentu servescu de șese ani seu mai de multu.

4) Toti locotenenții, cari au intratu earesi în servitiu cari au satisfacutu tempulu de servitiu de patru, respectiv de optu ani și

5) Toti individi, cari nu suntu deosebi servitiului legalu ci au primitu contractualminte vreun altu servitiu și acest'a l'au împlinitu dejă.

*** (Denumiri.) Deputatul Iosifu Hoszu e denumitu de consiliariu de secțiune în ministeriulu de interne.

*** (Universitate nouă în Trannia.) După cum spune „A. W. W. Ztg.“, ministeriulu reg. ung. de culte are de cugetu să straformeze academiă de drepturi și școlă de chirurgia din Clusiu în o universitate.

*** Aloisiu Vladu de Selisce și urmatorii lui legitimi se întarescu în dreptulu lor nobilitariu, concedendu-i se schimbarea însemnelor familiari după mustră aretata.

*** (Focuri.) În zilele trecute se întemplantă mai multe focuri; asia au ars la 2 Iuliu siur'a și o casa a profesorului gimnasiulu Adamu Papp din Orestia. Totu acolo au ars siur'a de la otelulu „la două pistole“. Cum s'au prin cine s'au escatu foculu în aceste două locuri încă nu se scie cu securitate.

Unu altu focu mai înfricosiutu au fostu în comună Sebesielu care s'au escatu din o străntia aprinsă prin nebagarea de sēma a feciorului județii comunulu de acolo, vrendu să prinda cu alți doi omeni unu stupu. Batendu ventulu, îndată s'au latitu și au saritu foculu, asia încātu de odată ardea în tei locuri ale acestei comuni. Satenii erau dusi parte mare în câmpu, cari îndată alergara în sat, asemenea alergara într'ajutoriu mai multi omeni din învecinatulu Sebesielulu nou cu o pusca de apă; de orece însă ventulu eră contrariu nesușinței lor, asia nu putera stinge foculu fără cu mare greutate, după ce arseră 10 case și 11 siuri, cātu de mare e pagubă făcută prin foculu acest'a încă nu se scie.

*** Complectandu-se astadi numerulu tuturor membrilor societății literare române, conformu regulamentului pentru formarea acestei societăți, spre o mai întinsa cunoscintiă, se republică numele aceluor persoane:

DD. Dr. Hodosiu și A. Romanu, din Maramuresiu.

DD. T. Ciparu, G. Munteanu și G. Baritiu din Transilvaniă.

DD. Mocioni și Babesiu, din Banatu.

DD. Hormuzachi și Sber'a, din Bucovina.

DD. Hajdeu (tatalu), Gonat'a și Strejescu, din Besarabiă.

DD. Carajani și Casacovici, din Macedoniă.

DD. V. Alexandri, C. Negruzzi și V. Al. Ureche, din Romaniă de peste Milcovu.

DD. I. Eliade Radulescu, A. Treb. Laurianu, C. A. Rosetti și I. C. Maxima, din Romaniă de dincōce de Milcovu.

*** Comisiunea comitatensă din comitatu Heves au adusu unu concludu și au însărcinat pre oficialii comitatensă a nu execută ordinațiunile ministeriului fără de întreprētatune și consunțința comitatului și legea pentru afacerile comune o dechiara vatematōre de independință și libertatea Ungariei. Ministeriulu au desființiatu comisiunea și au cassatu concludulu ei, cā pre unulu ce este în contră legii și vatematoriului pentru dieta.

Nr. 25—1 Edictu.

Gerasimu Pantaziu din Tientiari, carele mai bine de doi ani au parasitu cu necredință pre legiuită sea soția Ann'a Achimu Gaboru din Rothavu, fără cā să se scie loculu petrecerei lui, se provōca prin acest'a, cā în restempu de unu anu de zile de la datulu de fatia să se presentēdie înainte subsemnatului foru protopopescu, căci la din contra, procesulu matrimoniale asupra-i pornitu se va decide și în absentia densului amesurat SS. Cōnōne ale bisericeii noastre dreptcredințose.

Forulu protopopescu gr. res. alu Tract. Brasiovlului alu II.

Brasiovu, 13 Iunie 1867.

Ioanne Petricu, Protopopu.